

רע"פ 2426/15 - אלדד אלפסי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 2426/15

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן

ה המבקש:

אלדד אלפסי

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דין של בית המשפט המחויז מרכז-לוד מיום 24.2.2015 בעפ"ת 13-11-15164-15164 שנינתן על ידי כבוד השופטים: א' טל נשייא, ז' בוסtan וש' בורנשטיין; ובקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקש:

עו"ד דוד גולן

החלטה

1. בבקשת רשות ערעור על פסק דין של בית המשפט המחויז מרכז-לוד (הנשיא א' טל והשופטים ז' בוסtan וש' בורנשטיין) בעפ"ת 13-11-15164 מיום 24.2.2015, במסגרתו נדחה ערעור המבקש על הכרעת דין של בית משפט השלום לערובה בפתח תקוה בת"ד 3389-09-01, שמו הורשע המערער, אך התקבל ערעורו על גזר דין, קר שהושתו עליו 15 חודשים מאסר לרצוי בפועל במקום 20 חודשים מאסר והוא נפלס מהחzik או לקבל רישון נהיגה למשך חמישה שנים במקום למשך שש שנים. רכיב גזר הדין של מאסר על תנאי בן עשרה חודשים למשך שלוש שנים, שה המבקש לא יעבור את אותן העבירות בהן הורשע וכן עבירה של נהיגה בזמן פסילה, נותר על כנו.

רקע והליך קודמים

עמוד 1

2. נגד המבוקש הוגש כתוב אישום המיחס לו עבירות של נגינה בר תוקף, לפי סעיף 10א לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: הפקודה); נגינה ללא פוליסת ביטוח בת תוקף, לפי סעיף 2א לפקודת ביטוח רכב מוגן [נוסח חדש], התש"ל-1970; אי ציות לתמורה, לפי סעיף 22 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 יחד עם סעיף 62(8) לפקודה; גריםת תאונת דרכים בה נחב' אדם, לפי סעיפים 62(2) ו-38(2) לפקודה; והפקה אחרת פגעה, לפי סעיף 64א(א) לפקודה.

3. על-פי עובדות כתוב האישום, ביום 8.6.2008, בשעה 00:30, המבוקש נכנס לצומת ברמזור אדום, תוך שהוא חוסם את נתיב נסיעתה של מונית בה נהג אשר בלולו (להלן: נהג המונית). בעקבות כך פגעה המונית ברכבו של המבוקש, כלי הרכב ניזוקו וניגר המונית נזקק לטיפול רפואי. לאחר התאונה, נמלט המבוקש מן המקום. כמו כן, במועד הרלוונטי נהג המבוקש כשאינו אוחז ברישו נגינה בר תוקף מאז חודש ספטמבר 2003 ולא פוליסת ביטוח בת תוקף.

4. ביום 25.1.2010 הודה המבוקש בבית משפט השלום לתעבורה בעבירות שייחסו לו בכתב האישום, וביום 14.9.2010 נגזר דין ל-22 חודשים מאסר; שמנוה חודשי מאסר על תנאי; וחמש שנות פסילה. לאחר שימוש גזר הדין, פנה נהג המונית לבא כוח המשיבה וטען כי המערער הוא לא אשר נהג ברכב. בית משפט השלום לתעבורה דחה את בקשה המבוקש לחזור בו מהודאותו ולבטל את פסק דין, אך ערעור שהגיש המבוקש לבית המשפט המחוזי התקבל ביום 2.2.2011 בעפ"ת 48907-10-10. על כן, התקיק החזר לבית משפט השלום, שם כפר המבוקש באישומו.

5. ביום 24.2.2015 הרשע בית משפט השלום לתעבורה את המבוקש בשנית. נקבע כי אין מחולקת כי הרכב שייר לפנים אלמקרים (להלן: אלמקרים); כי אין מחולקת שהמבוקש וניגר המונית לא נפגשו בזמן האירוע; וכי אין מחולקת שלմבוקש לא היה רישו נגינה או פוליסת ביטוח בזמן התאונה; וכי אין מחולקת שהגעה נידית מד"א למקום התאונה והעבירה את נהג המונית לבדיקה בבית החולים. המחלוקת שהתעוררה היא בדבר זהות נהג הרכב הפוגע, וכן צבע האור שدلך ברמזור בכוון נסיעת הרכב הפוגע.

6. בית משפט השלום לתעבורה קבע כי הتبיעה הוכיחה שהמבוקש הוא אשר נהג ברכב הפוגע, זאת על סמךשתי הודיעות שמסר בפני בוחן תנועה, ללא כל התנגדות, שהוא נהג ברכב ולידו ישב אלמקרים. כמו כן, צוין כי המבוקש לא חזר בו מהודאותו בחקירה המשטרתית, ובבית המשפט הוא בחר שלא להעיד. נקבע כי הודה המבוקש עומדת במחנכים הנדרשים להוכחת אמונות תוכנה, וכי שתיקתו מחזקת את ראיות הتبיעה. בית המשפט קבע כי עדותו של אלמקרים אינה מהימנה מאחר שהיא עדות כבושא, ומאחר שהוא עצמו הודה לשיקר פעם אחר פעם על מנת "לצאת מהתקיים".

7. אשר לשאלת האור ברמזור נקבע, כי על פי עדויות נהג המונית ושני עדי ראייה נוספים, ועל פי בוחן תנועה אשר בדק את תכנית הרמזורים, המבוקש נכנס לצומת כשרמזור מורה אור אדום. לבסוף נקבע, כי אין מחולקת שהמבוקש לא עצר במקום התאונה אף שיכל לעיר את נזקה.

8. בגזר הדין של בית משפט השלום לתעבורה נקבע כי עבירת ההפקרה היא בעלת כוור מוסרי. צוין כי המבוקש צבר שש הרשעות בעבירות תעבורה, חלקן בטיחותיות, כשהאהרונה בשנת 2012. כן צוין, כי אמונם המבוקש מצרפת שלושה ילדים ותוצאות התאונה לא היו קשות, אך לנוכח נסיבות ביצוע העבירות; ריבוי הרשעות; והתנהגות המבוקש לאחר התאונה - יש לנ��וט במדיניות ענישה חמירה. על כן, נגזר דין של המבוקש כאמור לעיל.

9. המבוקש ערער הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין של בית משפט השלום לתעבורה. ביום 24.2.2015 דחה בית המשפט המחויז את ערעוורו. בית המשפט קבע כי באשר לזהות נהג ברכב הפוגע, בית משפט השלום לתעבורה ביסס את הקביעה כי המבוקש הוא אשר נהג ברכב. זאת, על סמך הודיעותיו ושתייקתו. בית המשפט המחויז עמד על כך שהמבוקש לא טען בעצמו, במספר הזרמיות רבות שניתנו לו, כי הוא לא היה הנהג. כמו כן צוין בית המשפט, כי המבוקש מסר פרטים רבים על אופות התאונה, המעידים על בקיותם גבוהה בפרטיו האירועי – סימנים המעידים על האמת

שבדבורי. אשר לקביעה כי הימנעות המבוקש להuide בפני בית המשפט מהוות דבר מה להודאה שמסר, קבע בית המשפט המחויז כי היא עומדת בתנאים שנקבעו בראע"פ 4142/04 מילשטיין נ' התצ"ר (14.12.2006). יתרה מכך, בית המשפט קבע כי בצדך לא האמין בית משפט השלום לתעבורה לעדותו של אלמקייס, זאת בשל סתיות בין דבריו בהודאותיו, ובשל הויטה כבושא, ואף ציין כי גם בכך יש דבר מה נוסף להודאת המבוקש.

10. אשר לסוגיית הפקירה לאחר הפגיעה, בית המשפט המחויז קבע כי אין בהתנגדות נהג המונית לאחר התאונה - כאשר רדף כ-300-200 מטרים אחרי הרכב הפוגע - כדי לשלול את הרשות המבוקש. בית המשפט עמד על החובות הקבועות בסעיף 64א(ב) לפকודה, אשר איןן מתאימות אף אם נהג המונית לא נזקק לטיפול רפואי במקום התאונה. ציין כי חובת הפוגע לעזר ולחשיט עזרה מורכבת הן מרובד רפואי והן מרובד משפטי-מוסרי.

11. על אף כל האמור, בעניין גזר הדין קבע בית המשפט המחויז כי יש לocket ביחסו את העובדה שפצעת נהג המונית הייתה קלה יחסית, ואת העובדה שהוא רדף אחרי המבוקש ואז חזר לאזור התאונה. על כן, הקל בית המשפט המחויז בעונשו של המבוקש כאמור.

הבקשה למתן רשות ערעור

12. לעומת זאת המבוקש, שגה בית המשפט המחויז משהסתמך על עדותו של אלמקייס אשר ניתנה בפני הערכאה הדינית טרם חזרתו, של המבוקש, מהודיתו, וטרם הצהיר, אלמקייס, כי הוא הנהג. המבוקש מצין כי הכרעת הדין התבססה על עדותו של אלמקייס כאילו הדברים נאמרו מפיו שלו. עוד בטענות המבוקש, אין מחלוקת כי אלמקייס הוא בעל הרכב, וכן עומדת לו חזקת הבעלות הקבועה בסעיף 27ב לפוקודה. לטענותו, די בכך ובעובדה שאלמקייס היה מספר פעמים כי הוא נהג ברכב על מנת שהתיק יוחזר לערכאה הדינית לקביעה כי הוא אכן היה הנהג. המבוקש מוסיף כי ככל הפחות יש בכך כדי לעורר ספק סביר בקביעה כי הוא היה הנהג.

13. זאת ועוד, טוען המבוקש כי לאחר קבלת הودאת חוץ של נאשם עדין יש לבדוק מה משקלה, עניין אשר לא נבחן בערכאות הקודמות. כן טוען המבוקש, כי שתייקתו לא מהוות דבר מה נוספת לנוכח הנسبות המיחוזדות של המקרה - נהג אחר אשר היה בbijoux העבריה. עוד לגישת המבוקש, בזמן שהתיק הוחזר ונוהל מראשיתו, תוקן סעיף 64א(א) לפוקודה, כך שבבוקר הדין בו הוא השיב לכתב האישום, חל סעיף חדש לצדיו שלוש שנים מאסר מקסימום, ולא שבע שנים מאסר. המבוקש מצין את סעיף 5 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), כדי לעמוד על הצורך להחיל את החיקוק המלאumo. לבסוף טוען המבוקש כי עונשו חורג לחומרה מכל מתחם עונש ראוי בנסיבות העניין.

14. יחד עם הגשת הבקשה למתן רשות ערעור, הגיע המבוקש בקשה עיכוב ביצוע עונש המאסר.

דין והכרעה

15. הלהקה היא, כי אין מעניקים רשות ערעור שני, אלא אם עולה טענה בעלת חשיבות כללית, בין משפטית ובין ציורית (ראו ר"ע 103/82 חנין חיפה בע"מ נ' מצט א/or (הדר חיה) (13.7.1982) (להלן: חנין חיפה)). בעניינו, בבקשת רשות הערעור אינה מעוררת שאלה משפטית עקרונית שכזו ומבוקש לא מצביע על עילה המצדיקה דין "ג'ג'ול שלישי" בהתאם להלכת חנין חיפה.

16. מרבית טענותיו של המבוקש הן כלפי מצאי עובדה ומהימנות של בית משפט השלום לתעבורה. כיצד, בעניינים אלה תיטה ערכאת הערעור שלא להתערב, קל וחומר שלא ב"ג'ג'ול שלישי", בשל מיוםנותה של הערכאה הדינית והעובדת שבפניה העידו העדים הלהקה למעשה (ע"פ 00/2485 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 918, 924 (2001);

ע"פ 7595/03 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נת(1) 1, 14-13 (2004); ע"פ 9468/03 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 (16.4.2012); ע"פ 10049/08 ابو עצא נ' מדינת ישראל, בפסקה 69 (23.8.2012)).

17. מעבר לצורך יצון, כי אין ממש בטענת המבוקש לעניין ההסתמכות על עדותו של אלמק'יס. אין נפקא מינה אם זו ניתנה טרם חזרתו מההודיה או לאחריה. אדרבא, דומה כי יש להעניק משמעות לעדות שניתנה תחילת, לפני שהיא הफכה כבושא ומתואמת לחזרת המבוקש מההודיה. כמו כן, ככל שבית משפט השלים לטעבורה התרשם כי עדותו של אלמק'יס אינה מהימנה, וכי יש לקבל את שתי הودעותיו הראשונות של המבוקש, הרי שדי בכך כדי לגבור על חזקת הבעלות לה טוען המבוקש מכוח סעיף 27ב לפকודה. אלו עניינים קלאסיים לערכאה הדינית כאמור, המתרשות מן העדים באופן ישיר.

18. אשר לטענת המבוקש כי הערכאות הקודמות לא בחנו את משקל הودעת החוז שהוא נתן, הרי שגם דין טענה זו להידחות. כך ציין בית המשפט המחויזי בפסקה 18 לפסק דין:

"יען בדברי המערער בהודעתו ת/1 מעלה שהם עומדים בתנאים שנקבעו בפסק דין של כב' השופט ארבל בע"פ 4142/04 הנ"ל שכן המערער מסר את דבריו מרצונו, היא עומדת ב מבחנים הפנימי והחיצוני ומשקללה הפנימי גובה מאוד".

מלבד זאת, הן בית המשפט המחויזי והן בית משפט השלים לטעבורה ניתחו לעומק את סוגיות ההודיה, ולמעשה רוב פסק דין נסב סבב שאלת זו.

19. בעניין גזר דין של המבוקש, יצון כי גם לאחר שינוי הסעיף בפקודת, העונש שהוטל על המבוקש אינו סוטה באופן משמעותי ממדיניות הענישה המצדיקה מתן רשות ערעור בגלגול שלישי, ולהפך, די בהקלת שניתנה בבית המשפט המחויזי כדי לעמוד על כך שהערכאות הקודומות התייחסו למפרשות לכל הנסיבות בעניינו של המבוקש.

20. אשר על כן, בבקשת רשות הערעור נדחת בזאת, ומכך מתיר הצורך לדון בבקשתה לעיכוב ביצוע.

ניתנה היום, ל"י בניסן התשע"ה (19.4.2015).

שופט